

Lantana is een bekende kuipplant die elke zomer maandenlang voor kleur zorgt. Veel mensen kennen hem van zuidelijke vakanties maar ook in de Nederlandse tuin zijn mogelijkheden. Een goede zomer is de garantie voor maandenlang bloei.

Tekst: Emiel van den Berg
Foto: www.visionpictures.com

Lantana behoort tot de Verbenaceae, de ijzerhardfamilie. Verbena is een familiegenoot en wie de bloemen van Lantana bekijkt, ziet duidelijk overeenkomsten met die van bijvoorbeeld *Verbena bonariensis*, *Vitex*, *Clerodendrum*, *Callicarpa* en *Caryopteris* behoorden vroeger ook tot de familie maar zijn inmiddels ingedeeld bij de nauw verwante Lamiaceae, de lipbloemfamilie. Al rond 1700 groeiden er exemplaren van Lantana in Engelse botanische tuinen maar ook in Leiden waren er al enkele planten te bewonderen. Belangrijkste reden hiervoor was de geneeskrachtige werking van de plant die onder andere door de Spaanse kolonisten werd gebruikt in drankjes en badolie. De geslachtsnaam Lantana is gelijk aan de Italiaanse volksnaam voor *Viburnum lantana*. De bloemen van beide planten hebben enige overeenkomst maar de twee plantgeslachten hebben geen enkele botanische verwantschap. Het woord lantana verwijst zeer waarschijnlijk naar het Latijnse *lentare* wat buigen betekent. Van oudsher worden de buigzame twijgen van *Viburnum lantana* gebruikt voor vlechtwerk. De Nederlandse naam voor Lantana is wisselbloem en verwijst naar het feit dat de bloemen tijdens de bloei kunnen verkleuren.

ONKRUID

Het geslacht Lantana telt circa 150 soorten met zowel houtige als kruidachtige vertegenwoordigers. Een groot deel groeit van nature in zuidelijk Afrika, in (sub)tropisch Amerika en op de West-Indische eilanden. Soms heeft de plant zich daar tot een onkruidplaag ontwikkeld via het zaad dat in sappige bessen zit die veel door vogels worden gegeten. Ook zijn er soorten die zich via ondergrondse worteluitlopers verspreiden. Lastig daarbij is dat veel soorten een overdaad aan stekels hebben zodat snoeien geen eenvoudige klus is. Alle soorten hebben tegenoverstaand ovaal tot langwerpige blad. Dat blad ziet er enigszins gekreukt uit en is meestal ruw behaard. Ook

Lantana camara

Lantana, kuipplant voor maandenlang bloei

de stengels zijn bedekt met korte haren. Kenmerkend is de sterke geur die bij vrijwel alle soorten voorkomt wanneer het blad wordt gekneusd. De relatief kleine bloemen staan in gesteelde trossen die op hun beurt zowel in de bladoksels als aan het einde van de twijg staan. Het aangeboden sortiment Lantana is door vele kruisingen vrij onoverzichtelijk geworden en in de markt wordt vaak van alles door elkaar geleverd. Belangrijkste soort is hoe dan ook *L. camara*. Deze wintergroene heester heeft geel tot oranje bloemen die bij ouder worden naar rood verkleuren. Van origine groeit de plant in de tropische regionen van Noord- en Zuid-Amerika. Daar groeit hij in open gebieden en aan bosranden, vaak in grote getale en als pionierplant wanneer de bodem al dan niet op een natuurlijke manier is omgewoeld. Inmiddels is *L. camara* een veel geziene plant in alle (sub)tropische regionen van de wereld waar hij maandenlang achtereen onafgebroken bloeit. In de natuurlijke groeiomgeving wordt de plant twee tot drie meter hoog en omdat snoei goed wordt verdragen, is het in veel landen een geliefde en kleurrijke haagplant. Voor Nederland is *L. camara* alleen als kuipplant geschikt. De plant verdraagt geen vorst. Alle delen van de planten zijn giftig bij inname, vandaar dat boeren

in tropische regionen niet blij zijn met de sterk onkruidachtige groei van de plant. Vogels echter zijn verzot op de smakelijke bessen en vlin-ders doen zich graag te goed aan de rijk geproduceerde nectar.

COMPACT

De meeste verhandelde Lantana zijn cultivars van *L. camara* of kruisingen. Deze planten hebben min of meer dezelfde eigenschappen als *L. camara* maar groeien vrijwel altijd compacter. Ze zijn daarom ook beter geschikt als kuipplant of in balkonbak. Vooral veel nieuwigheden blijven erg compact, tot 30-40 cm, en laten zich goed combineren met tal van eenjarigen. De bloei is altijd uitbundig en in verschillende tinten. Sommige selecties verhouden zich goed en worden aangeboden als stamboompje. Deze zijn redelijk eenvoudig op een vorstvrije plaats te overwinteren. *L. montevidensis* groeit van nature in Uruguay maar is ook inheems in veel ander (sub)tropische landen. De struik groeit spreidend en soms min of meer bodembedekkend met een maximale hoogte van 1 meter. Gedurende de zomer verschijnen de licht magentakleurige bloemen die kleurvast zijn. Deze soort verdraagt enkele graden vorst.